

ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИН — СУХОЦВІТІВ В РІЗНІ ІСТОРИЧНІ ЕПОХИ

Ищенко В.І., Прихода Є.А.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Увага до квітучих видів у Європі проявляється в середні століття, тобто з XIV століття, коли виникає мода на особливі аромати. У петлицях і на корсажах суконь як чоловічої, так і жіночої половин людства на досить тривалий час поселяються маленькі букетики з фіалок, гвоздик та інших пахучих квітів.

У цей період в якості прикраси використовували квіти і трави, поміщені в мідні, латунні або олов'яні емкості, які мали форму вази, глечика, молочника, а також в керамічні глечики простої форми. Вазами для рослин служили і аптекарські посудини: скляні банки для мазі або круглі емкості, так звані альбарелло.

На початку XV століття з'явилися перші квіткові композиції з різних рослин. На картинах цього періоду квіти зображувались в емкостях і розташовувались в них таким чином, що найвищі, наприклад лілії, займали ліву задню частину емкості, а дрібні квіти і трави розміщувались по краю композиції [1].

В епоху Відродження в Європі виникли великі палацові сади, в яких стали вирощувати нові квіти. Для цього часу характерний скромний, але вишуканий букет, що складається з одного або декількох кольорів. Для аранжування квітів в основному використовуються кувшини та інші емкості з кераміки, з'являються перші вазони зі скла, що відрізняються скромністю, елегантністю і простими лініями. Квіткові композиції отримують інший характер і стиль.

Одним з головних стилістичних напрямків у мистецтві Європи з кінця XVI століття було бароко, що в перекладі з італійської мови означає «дивний», «причудливий».

У цей час в моді були квіти з широкими пелюстками — анемона, мальва, лілія, ірис, півонія, мак, і рослини яскравого забарвлення, прикрашені листям наперстянки, канни. Саме такі квіти найбільш часто зустрічаються на картинах фламандських майстрів того періоду. Декоративність композиціям надавало багатство використовуваних рослин, їх кольору, бархатистість пелюсток і зігнутість ліній. Такі розкішні букети ставили в масивні важкі вазони, у якості яких використовувалися урни з металу або каменю, округлі грубі флакони зі скла та порцеляни, а іноді кошика.

У XVII столітті другою батьківщиною тюльпанів стали Нідерланди. Із цих квітів складали модні багаті букети і ставили їх у красиві позолочені та срібні вази. У них поміщали також троянди, лілії, флокси, півонії, мальви, жоржини. З цих квітів складалися симетричні букети у формі овалу, які вимагали великої кількості рослин [2].

Головну частину такої композиції займали високі квіти, в центрі розміщувалися найбільші, а дрібні ставили по краях. У середині букета квіти розташовувалися густо, а в нижній його частині дрібні квіти звисали по бокам, злегка закриваючи вазу. Квіткові композиції були світлих тонів і в них переважали улюблені кольори того часу — сполучення червоного, рожевого і білого.

У Франції з першої половини XVIII століття, у часи царювання Людовика XV, бароко вступило у свою останню форму — рококо. У перекладі з французької мови це слово означає «уламки каміння, раковини». Букет, складений в стилі рококо, відрізнявся розкішшою, асиметричністю і плавними лініями, а вся композиція набувала своєрідної легкості.

У період раннього класицизму аранжування квітів відрізнялася симетрією, букети ставили в спеціальні емкості — урни. За часів панування стилю ампір головною квіткою в композиціях була троянда — королева квітів. Поруч з нею в букетах були присутні лілії, листя, колосся пшениці, в цей період

з'являються і нарциси. У композиціях того часу з квітами поєднували плоди граната, айви, інжиру, винограду. У аранжуванні починають використовувати консервовані квіти і листя. Посудинами для всіяких букетів служать чарки різних розмірів, алебастрові урни, порцелянові патери, роги, бронзові вази із золотим орнаментом або етруськими візерунками.

Для аранжування в стилі ампір характерна симетрія, ув'язнена в трикутнику. Квіти міцно стояли у вазі, нерідко на них зовсім не було листя, що створювало нагромадження квітів і надавало композиції тяжкість і помпезність [1].

На зміну ампіру приходить новий стиль, що панував в основному в німецькому та австрійському мистецтві в 1815–1848 рр., — бідермейер. Основним букетом того часу був популярний до цих пір весільний бідермейерський букет, на зміну якому прийшов «макартовський» букет, в честь ім'я його творця, віденського художника — декоратора Ганса Макарта.

У кінці XIX — початку XX століття приходить новий стилістичний напрям — «модерн» (у перекладі з французької — «новітній»). Йому властиві стилізованість, незвичайність, химерні форми, криві й ненатуральні лінії. Букет, виконаний в стилі «модерн», відрізняється асиметричністю, невеликою кількістю квітів, в основному витончених, з вигнутими стеблами. У цей час стають популярні вигнуті форми водяних лілій, маків і соняшників. Посудини для квітів також зазнали змін. Це були вазони зі скла та порцеляни пастельних тонів, що переливаються, покриті орнаментом темних відтінків, а іноді і з малюнками модних стилізованих квітів [1,2].

Література

1. Золотницкий Н. Ф. Цветы в легендах и преданиях / Н. Ф. Золотницкий. — М. : Вища школа, 1992. — 280 с.
2. Красиков С. В. Легенды о цветах / С. В. Красиков. — М. : Наука, 1990. — 277 с.

ВПЛИВ ГЕРБІЦИДІВ НА УРОЖАЙНІСТЬ СОНЯШНИКА В УМОВАХ СЕЛА МАЯКІВКА ОРЖИЦЬКОГО РАЙОНУ

Ищенко В.І., Тищенко І.В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Рід соняшнику об'єднує понад 50 видів, більшість яких багаторічні. З однорічних видів у культурі поширений один — *H. annuus* L. За сучасною класифікацією (Венцлавович Ф.С.), його поділяють на два самостійних види: соняшник культурний (*H. cultus* Wenz.) та дикорослий (*H. ruderalis* Wenz.). Соняшник культурний за морфологічними і біологічними ознаками поділяється на два підвиди: польовий (*ssp. sativus*) і декоративний (*ssp. ornamentalis*).

Багаторічний досвід вирощування соняшнику в Україні свідчить про те, що у сівозміні він має повертатися на попереднє поле не раніш як через вісім років. Це дає можливість значно знизити розповсюдження хвороб та шкідників, зменшити засміченість посівів бур'янами, істотно поліпшити водний і поживний режим рослин.

Кращим попередником є озимі зернові, що висіяні по зайнятих і чистих парах або зернобобових. Вони не висушують ґрунт глибше 1 м, звідси завоює соняшник вологу в другій половині вегетації.

Соняшник має потужну кореневу систему, що проникає у ґрунт до 3 м, тому його не слід розміщувати після культур з глибокопроникаючою кореневою системою, таких як багаторічні трави, суданська трава, цукровий буряк.